

50% meer capaciteit door anders kijken én doen

[Zorggroep Solis](#) voelt als geen ander de urgentie om het probleem van het groeiende arbeidsmarkttekort aan te pakken. Zij ging daarom op zoek naar een manier om 50% meer thuiszorg te kunnen leveren met hetzelfde aantal medewerkers. Een belangrijke oplossing bleek te zitten in de Schijf van Vijf van Petri Cornelissen. Deze werd volledig geïntegreerd in het denken en doen van Zorggroep Solis. ‘Met andere ogen kijken’ naar de zorg blijkt ervoor te zorgen dat er minder zorg hoeft te worden ingezet en meer wordt gekeken naar wat de cliënt nog of weer zelf kan (reablement).

Samen in kaart brengen

Met o.a. zorgmedewerkers, managers en cliëntenraadsleden is in kaart gebracht wat nodig is om het streven om meer thuiszorg te verlenen met hetzelfde aantal mensen, te kunnen realiseren. Hieruit zijn 4 punten naar voren gekomen:

Deze hebben zij verder uitgewerkt, samen met een visie waarin de belangrijkste uitgangspunten zijn verwerkt. Vooral in het verbeteren van de randvoorwaarden was nog veel winst te behalen. Door op dat punt stappen te zetten, hielp Zorggroep Solis medewerkers om met andere ogen naar hun eigen zorgverlening te kijken. Als medewerkers uiteindelijk minder overnemen en meer ondersteunen, worden aanzienlijke resultaten behaald.

Zorgmedewerkers ondersteunen in het anders denken en zorgen

Zorggroep Solis merkte dat technologieën mondjesmaat werden ingezet, ondanks dat er een ruim assortiment beschikbaar was. Medewerkers zien de meerwaarde van technologie wel, maar zijn gewend om zorg vooral zelf te verlenen. Er was dus een cultuuromslag nodig: zorgmedewerkers moesten worden ondersteund in anders denken en zorgen zodat dit ook in de toekomst houdbaar blijft.

Gebruik maken van bestaande innovaties

Solis liet medewerkers nadenken over de toekomst van de zorg, onder andere door ze uit te nodigen voor de theatervoorstelling ‘Mag ik je kussen?’. Daarnaast zochten en vonden ze innovaties bij andere organisaties. Een van die innovaties is de app Floortje, die zorgmedewerkers helpt bij het vinden van ondersteunende zorgtechnologieën voor hun cliënt, zodat er ruimte is voor meer persoonlijke aandacht. Een andere innovatie is de [Schijf van Vijf](#) die al binnen een paar organisaties succesvol werd ingezet.

Een brede aanpak

De Schijf van Vijf is niet nieuw, maar de manier waarop Solis het model inzet wel. Solis beperkt zich niet tot de eigen cliënten, maar ondersteunt/ informeert alle burgers binnen Deventer zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen en de instroom in de zorg wordt beperkt. Daarnaast zet Solis de Schijf van Vijf niet alleen extramuraal in, maar ook intramuraal.

Stap voor stap de Schijf van Vijf

Stap 1. Wat kan een cliënt nog en wat kan hij weer opnieuw leren (reablement)?

Stap 2. Welke technologieën en hulpmiddelen er ingezet kunnen worden? Dat hoeven medewerkers niet allemaal zelf te bedenken. Daar helpt de app Floortje bij.

Stap 3. Wat kunnen mantelzorgers nog doen in de zorg voor hun naaste? Te vaak worden zij onbewust en onbedoeld weggeduwd. Ze worden steeds meer geïnformeerd over de rol die zij kunnen pakken.

Stap 4. Wat kunnen mensen doen in buurtcentra. Ze kunnen worden opgeleid mensen door hen te laten zien/ ervaren welke hulpmiddelen er allemaal zijn zodat zij dit kunnen delen met andere mensen uit de buurt.

Daarnaast wordt er informatie(films) gedeeld in kranten, zoals deze:

<https://www.youtube.com/watch?v=PYeZZRlvZUU>

Stap 5. Welke zorg blijft erover na stap 1 t/m 4? Deze wordt door professionals geleverd of door vrijwilligers. Waar vrijwilligers eerder werden ingezet voor welzijn, worden zij ook steeds vaker ingezet voor zorg en worden zij getraind binnen Solis in eenvoudige zorgtaken, transfers en het eten/ drinken met slikproblemen.

“De definitie van goede zorg is voor mij veranderd. Het onderuangen van iemands zorgvraag, voordat je bij stap 5 aankomt, is het mooiste resultaat wat je kunt behalen.”

- Medewerker Solis -

De Schijf van Vijf met Solis DNA

Solis heeft bij het implementeren van de Schijf van Vijf gebruik gemaakt van de kennis bij [de Zorgboog](#). Door deze methode te koppelen aan de eigen visie en werkwijze werd de aanpak geïntegreerd in het denken en doen van Solis en voelde het minder nieuw voor medewerkers. Bij de integratie zijn verschillende disciplines binnen Solis betrokken, waaronder ook de zorgmedewerkers zelf.

Van implementatie naar impact

Waar medewerkers eerder aangaven dat zij het lastig vinden om bepaalde taken niet meer te doen of over te dragen, hoort Solis nu steeds vaker mooie voorbeelden over zorg die op een prettige manier is afgebouwd, met winst voor zowel de cliënt als de medewerker. In november 2022 was het gemiddeld aantal uren zorg per cliënt 11,10 uur per maand. In het tweede kwartaal van 2024 was dit 7,65 uur per maand. Je ziet dus dat het 'met andere ogen kijken' naar de zorg, ervoor zorgt dat er minder zorg ingezet hoeft te worden en meer wordt gekeken naar wat de cliënt nog zelf kan (leren).

Verwachtingen voor de toekomst

De inzet van technologieën is niet zo gegroeid als verwacht, maar de inzet van hulpmiddelen wel. Solis verwacht dat dit alleen maar meer zal toenemen. Medewerkers zijn immers steeds meer gewend om te kijken wat de cliënt zelf nog kan, het inzetten van mantelzorg, het sociale netwerk of vrijwilligers van Solis op bepaalde onderdelen.

Ook heeft Solis zich gericht op het informeren van mantelzorgers en het sociale netwerk over huis-, tuin- en keukenmogelijkheden die hen kunnen helpen bij het langer thuis wonen. Zo is er in samenwerking met andere partijen een brochure ontwikkeld met voorbeelden, worden er informatiebijeenkomsten voor ouderen en mantelzorgers georganiseerd en kunnen mensen kosteloos een aantal technologieën en hulpmiddelen uitproberen via de uitleendienst van Solis. Meer informatie hierover is op [deze pagina](#) te vinden.

'Met andere ogen kijken' voor iedereen

Solis wil 50% meer thuiszorg leveren met hetzelfde aantal medewerkers. De organisatie streeft naar een gemiddeld aantal uren van 5,55 zorg per cliënt per maand. Door de Schijf van Vijf toe te passen wordt breed gekeken wat nodig is om dit doel te behalen:

Succesvol veranderen

Dé sleutel tot succesvolle verandering is het betrekken van alle belanghebbenden. Neem de tijd om mensen te scholen in het anders denken. Waarom heeft het meerwaarde om niet alles over te nemen maar de regie bij de cliënt te laten? Wat is zorg en wat niet? Iedereen moet hetzelfde doel voor ogen hebben/ krijgen.

Blijf onderzoeken en evalueren wat je doet. Solis vroeg cliënten wat zij van de inzet van meer hulpmiddelen, in het geval van Solis de technologieën van [MobileCare](#), vinden. Het overgrote deel van de geïnterviewde cliënten geeft aan dat het persoonlijke contact met de zorg gelijk is gebleven of verbeterd is en dat de kwaliteit van zorg gelijk gebleven is. Dit laat zien dat de inzet van technologie niet hoeft te leiden tot minder contact of een lagere kwaliteit van zorg.

Veel cliënten vinden dat zij recht hebben op bepaalde zorg. Er zitten veel voordelen aan niet of zo min mogelijk afhankelijk zijn van zorgverleners. Geef medewerkers handvaten om hierover het gesprek aan te gaan met cliënten.

Zorg ook voor de randvoorwaarden. Maak duidelijk in je omgeving wat de werkwijze van je organisatie is (verwachtingsmanagement). Maak bijvoorbeeld folders en geef bij de eerste kennismaking al duidelijk aan waar je voor staat. Probeer ook als regio op eenzelfde manier te gaan werken.

Aandachtspunten

De aanpak van Solis heeft veel enthousiasme en positieve reacties opgeleverd binnen de organisatie. Tegelijkertijd zijn er ook uitdagingen. Aan de hand van de input van verschillende disciplines heeft Solis een [plan](#) gemaakt voor de vervolgstappen. De belangrijkste aandachtspunten:

Meer weten?

Wil je meer weten of heb je vragen over dit Koploperinitiatief? Neem contact op met Laura Steman

Laura Steman

Regionaal projectleider innovatie

[06 - 10 73 78 42](tel:06-10737842)

Laura.Steman@zorggroepsolis.nl